

VOLODÍMIR GRÓISMAN

«Defensem les fronteres orientals d'Europa»

El nou primer ministre ucraïnès, Volodímir Gróisman, parla sobre el trencament al seu país i sobre l'ajuda d'Angela Merkel.

Christian Neef
© Der Spiegel

Gróisman, de 38 anys, ha sigut ministre, vice-primer ministre i president del Parlament. Pertany al bloc de partits del president Petró Poroixenko i a mitjan abril va ser escollit primer ministre.

—**Primer ministre, el seu nomenament no va ser fàcil: durant gairebé dos mesos es va negociar entre bastidors. Va ser per les condicions que va posar vostè?**

—Es va treballar per aconseguir una coalició sòlida. La meva candidatura podia rebre suport tant dels diputats del Parlament com dels líders polítics. Jo vaig deixar clares les meves idees sobre el camí d'Ucraïna en un futur. I volia tenir persones al Govern que fossin capaces d'emprendre reformes. Per a mi va ser una decisió difícil, perquè ara hem de prendre moltes mesures impopulars.

—**Es diu que el seu nomenament suposa un augment de poder per al president, Petró Poroixenko. I també que vostè és un home de confiança de**

Poroixenko, i que pot influir en vostè fàcilment.

—Tinc unes relacions laborals prou bones amb el president. Si fa propostes que estiguin encaminades a les reformes, m'hi sumaré. En els punts en què no tenim la mateixa opinió, insistiré en el meu parer.

—**Per què va renunciar als reformistes radicals i als tecnòcrates estrangers que fins ara formaven part del Govern, per exemple el ministre d'Economia, originari de Lituània, o el ministre de Finances, nascut als Estats Units?**

—Tots dos ja havien decidit abans que dimitirien.

—**Perquè estaven profundament frustrats amb els obstacles que se'ls posava en el camí. També per part del president.**

—En tots dos ministeris hi ha un nucli dur de reformistes. Tots tenim una idea del que volem aconseguir abans de final d'any: creixement, desregulació, foment de l'activitat empresarial, lluita contra tota la corrupció i una reforma de la justícia.

—**A la coalició de govern hi falten ara tres partits, entre ells el de l'anti-ga primera ministra Iúlia Timoixenko. Tots tres han canviat de front i ara són a l'oposició. Per tant, la seva base al Parlament és molt més limitada que la del seu predecessor, vostè no té una majoria segura.**

—La coalició que tenim ara és suficient per prendre decisions a través del parlament.

—Només si aconseguen vots de l'oposició o dels grups que tenen el suport dels oligarques. Antics ministres lamentaven que al Govern cada vegada hi ha més persones de confiança del president. Es queixaven del clientelisme. Vostè també percep aquesta tendència?

—De moment no. El clientelisme és una mala tradició ucraïnesa. Jo no accepto que algú obtingui un càrrec només perquè és amic o parent d'algú. Des del maig estem implementant la nova llei del servei públic. I el seu nucli és que hi ha d'haver per a tothom les mateixes possibilitats d'accés, amb concursos públics, amb una competència de debò. També canviarem la gestió de les empreses estatals. Ens calen gestors independents i professionals per als ferrocarrils o correus. També ho estem començant als jutjats. I a la duana, on sempre hi ha hagut corrupció, necessitem algú que reorganitzi la feina. O el mercat farmacèutic, que durant 25 anys ha estat saquejat per monopolis i influències. El Parlament l'està desregulant.

—Ja no és vàlid el retret que la meitat del Parlament és a la política sobretot per guanyar diners i que no vol tenir res a veure amb les reformes?

—La Rada Suprema no és un parlament senzill; hi ha gent amb idees molt diverses. Alguns volen reformes, d'altres volen enriquir-se, i uns tercers necessiten immunitat per protegir-se dels tribunals. Tot i així, en l'últim any i mig...

—... en què vostè ha presidit el Parlament...

—... hem avançat en aquest aspecte. Hem introduït normatives anticorrupció i hem reduït la influència dels oligarques en les empreses estatals. Hem aportat transparència a les adquisicions de l'Estat, on es cometien molts abusos. I hem començat a reformar la policia nacional.

— El Fons Monetari Internacional ha lamentat l'encallament de les reformes. Almenys ara es posarà en marxa la reforma de la justícia. Es preveu canviar una gran part dels jutges. Això funcionarà? Els intents que hi ha hagut fins ara no han arribat mai a bon port.

—També hi ha hagut resistència al Parlament. Tenim molts jutges honestos, però també d'altres que són corruptes. I hi ha un lobby judicial fort i sense escrúpols que ha intervingut per bloquejar la reforma.

Déu ens ha ajudat, i ara tindrem un altre Tribunal Superior, els tribunals especials han estat eliminats i s'han construït sales. I els jutges seran escollits de nou.

—Quants hauran de pagar?

— Uns 5.000 d'un total de 9.000.

—Com vol aconseguir que els jutges, que abans eren dirigits pel món polític o per la fiscalia de l'Estat, ara imparteixin justícia amb independència?

—La selecció pública minimitzarà la influència dels nomenaments. En segon lloc, als jutges se'ls ha de pagar un salari com Déu mana. Però també hem d'ordenar la legislació perquè hi hagi menys marge per prendre decisions arbitràries.

—Un dels seus projectes més importants és la privatització d'empreses estatals. Per què no s'ha fet fins ara?

—Probablement perquè en realitat no hi havia un pla seriós per fer-ho. Es va fer creure a la gent que les privatitzacions eren dolentes. Però vendre empreses estatals és un pas important contra la corrupció. A més a més, necessitem propietaris que modernitzin aquestes empreses. Actualment, tenim 3.500 empreses d'aquestes, i per què? A qui fan servei? A través seu passen molts fluxos de diner negre. Amb aquestes empreses perdem desenes de milers de milions; en canvi, podríem treure'n beneficis. Ens cal un gran programa de privatitzacions. La privatització als anys noranta va ser una estafa. Desenes de persones es van convertir en oligarques. Van obtenir uns guanys enormes, van acaparar recursos, van adquirir part dels mitjans. I van començar a controlar la política.

—Com el seu president, propietari de moltes empreses, també de la cadena de televisió Canal 5.

—Sincerament, no conec amb detall els negocis del president, i no puc dir com s'han dut a terme.

—Grans companyies estatals com les de ferrocarrils o correus no seran privatitzades. Un antic vice-ministre va dir que són "organitzacions criminals". Com desmuntarà aquestes estructures?

—Canviant-ne la direcció. Ara, als ferrocarrils, hi ha arribat un director polonès. Altres companyies es privatitzaran amb perseverança: només hi ha aquestes dues receptes. I en un futur tots els funcionaris hauran de fer una declaració electrònica de les seves propietats. A mitjan agost ho posarem en marxa, això serà un pas ferm en la lluita contra la corrupció.

—D'aquesta lluita se'n parla contínuament, però per què no s'ha avançat gens?

—El membre més feble ara mateix són els tribunals. Es deté un funcionari, però el tribunal el torna a deixar lliure. O posem a concurs públic el càrrec de director general de correus i un tribunal el prohibeix perquè algú ha presentat una demanda. Això sembla una burla. Durant decennis al nostre país s'ha cultivat la corrupció. Costa desmuntar aquest sistema en poc temps.

—Vostè ha sigut el primer que ha apujat dràsticament el preu del gas a la població: un pas valent. El poble es queixa: vostè ha de donar ajudes socials a 16 milions d'ucraïnesos. D'on surten aquests diners?

—Ara exigim el preu de mercat per al gas natural. Aquest pas l'hauríem d'haver fet ja fa 25 anys. Abans tota la població tenia el gas subvencionat. Els proveïdors venien una part del gas barat a preus elevats però també a empreses; igualment un model de corrupció fantàstic. Ara el preu és honest i transparent. Qui no el pot pagar rep una ajuda social.

—Potser el principal problema del seu Govern és l'est del país, ocupat per separatistes pro-russos. Com vol convèncer la gent de Donetsk i Lugansk, que rebutgen el nou Govern de Kíev, de quedar-se a Ucraïna?

—Avui dia encara viuen a Ucraïna, però com a presoners dels guerrillers russos que han ocupat aquells territoris. Jo estimo aquella terra, el Donbass; jo parlo, com poden veure, amb tota normalitat en rus. El més important és tornar a incorporar el Donbass. Però això només pot passar si els russos retiren les tropes, si deixen de matar soldats nostres. Aleshores jo estaré disposat a ser el primer de visitar la gent del Donbass. Que nosaltres hem amenaçat la població de la zona és propaganda russa. No oblidí que 1,7 milions de ciutadans han abandonat el Donbass i ara viuen en territoris no ocupats.

—La gent del Donbass té la sensació que Kíev els ha oblidat.

—Nosaltres volem que a la gent d'allà els vagin més bé les coses, però no tenim accés a aquells territoris. Quan jo era vice-primer ministre, el 2014, vam enviar-hi un comboi amb 800 tones d'ajuda. I ni tan sols això van deixar passar.

→ —Econòmicament vostè col·labora amb els separatistes. Ells li subministren per exemple carbó de les mines locals.

—Les empreses que es troben al Donbass però que estan registrades a Ucraïna i que paguen impostos aquí són empreses ucraïneses. No tenen res a veure amb els separatistes.

—Què fa vostè perquè els ucraïnesos de les anomenades repúbliques populars rebin aliments i les pensions?

—Qui es registra en els territoris no ocupats pot recollir allà la seva pensió.

—Sempre que aconseguixi travessar els molts controls que hi ha.

—L'altre bàndol reté les persones com a ostatges. Si no, per què han posat controls? Els nostres punts de control serveixen per impedir que s'infiltrin combatents provinents dels territoris ocupats. Capturem regularment grups sencers.

—Els anomenats Acords de Minsk, entre Rússia, Alemanya, França i el Govern ucraïnès, preveuen eleccions locals a l'est, però són pocs els qui

creuen que tindran lloc. Kíev abans vol recuperar el control de la frontera entre Rússia i Ucraïna al Donbass. Moscou diu: això serà al final de tot. Un cercle viciós?

—Si Rússia vol impedir el control d'aquesta frontera, també troba motius per fer-ho.

—Vostè viatjarà a Berlín per reunir-se amb Angela Merkel. Occident, però, sembla que s'ha cansat de la qüestió d'Ucraïna. Quina ajuda n'espera?

—Valorem molt el suport d'Alemanya, també els esforços personals de la cancellera en molts aspectes importants. Jo no diria que Occident s'ha cansat de la qüestió ucraïnesa; és la desestabilització del món el que cansa, i per tant també Ucraïna. I això té els seus causants, els qui no compleixen el dret internacional i que amb la seva lluita híbrida ens cansen a tots. Nosaltres hem de plantar cara. Cansament vol dir debilitat. No em vull ni imaginar quins temps tan durs es viurien a Europa i al món si Occident s'afeblís. Entre Kíev i Berlín només hi ha dues ho-

res d'avió, de Kíev a Donetsk n'hi ha una. Això ens afecta a tots.

—Tot i així, el Govern alemany està debatent si afluixa les sancions contra Rússia. Vostè hi deu estar en contra...

—Sí, evidentment que hi estic en contra. Per què es van introduir les sancions? Per contrarestar un agressor. I quan es poden tornar a aixecar aquestes sancions? Quan l'agressor desisteix dels seus plans. Per a l'agressió hi ha un càstig; per a la renúncia, una recompensa. Però si recompensem l'agressió amb l'eliminació o la reducció de les sancions, la pregunta que es planteja és qui serà la pròxima víctima? Entenc que l'economia alemanya pateix amb les sancions. Però aquest és el preu de la democràcia, de la llibertat i dels valors europeus. Perquè els ucraïnesos avui dia no tan sols defensen la seva sobirania. Defensen les fronteres orientals d'Europa. I això sense comptar els danys per a Ucraïna: la divisió del país, l'annexió de Crimea i els milers de morts. ●

Traducció d'Arnau Figueras

universitat d'alacant

cursos d'estiu
DE verano
2016

web.ua.es/estiu | web.ua.es/verano | web.ua.es/summer
| 965 90 39 79 | cursosdestiu@ua.es